

HEY, EARTH!

Rozhovor s režisérem Thomasem Steyaertem

Jaké prvky se v představení Hey, Earth! prolínají?

V představení se prolínají prvky divadla, vizuálního umění, manipulace s objekty a nového cirkusu. Celkově pro mě byla velká výzva zůstat jako tvůrce věrný svému vlastnímu divadelnímu jazyku a zároveň ho propojit s prvky nového cirkusu. Při přípravě tohoto představení pro mě bylo zajímavé otevírat svůj vnitřní tvůrčí prostor. V jádru jsou moje práce experimentální, jak to někteří lidé nazývají, jsou pro menšinové publikum. Ale věřím, že i pro diváky, kteří mají rádi Cirk La Putyka.

Zmínil jste objekty. Jsou důležitou součástí představení?

Ano. Při zkoušení jsme si s nimi hodně hráli, zkoumali jejich křehkost, váhu i rovnováhu. Nese to s sebou energii i jazyk nového cirkusu. Scéna je plná objektů, hrajeme si se vztahy mezi nimi a performery i s architekturou prostoru. V představení neimprovizujeme, struktura je daná scénářem, protože to celé zahrnuje i jistou míru rizika.

Proč vlastně název Hey, Earth! znamená?

A kde se představení odehrává?

Jde o nedefinovaný prostor, dystopickou fikci, kde se lidé snaží najít nějaký smysl, chtějí si vzájemně porozumět a pochopit své okolí. K dispozici mají nejrůznější objekty, díky nimž staví a boří svět okolo sebe. Scénografii tvoří objekty, s nimiž performeři budují prostor okolo sebe, podávají si je a zároveň hledají smysl a cíl.

Název Hey, Earth! souvisí s touto dystopií, přítomností lidstva na Zemi a všemi konflikty a boji při hledání krásy a útěchy. Na Hey, Earth! se můžeme podívat jako na analogii k vnitřním pohybům společnosti. Pohybům, které testují, mapují a mění existující strukturu v konkrétním čase. Tím vytvářejí možnost číst představení různými způsoby a také rozpoznat základní lidské hodnoty a vlastnosti vztahů.

Jaký mají fanoušci Cirku La Putyka očekávat zážitek?

Hodně mě zajímá, co dnes vůbec znamená zážitek. Obvykle jsou diváci přitahováni k podívané plné prvků nového cirkusu, nejrůznějších dovedností a schopností. Ty jsou v Hey, Earth! také přítomny. Vedle toho mě ale zajímá podívaná v minimalistickém slova smyslu. Podívaná vycházející z ticha nebo ze statických obrazů, které udržují napětí nebo vzrušení. Jak vytvořit statické obrazy plné napětí? A jak pro ně vytvořit kontext?

Takže Hey, Earth! vyžaduje od diváků trochu více soustředění?

Pro má představení vždy platí, že vyžadují koncentrované publikum. Proto mě třeba ruší diváci, kteří přijdou pozdě. Také je pro mě podstatný vztah s hudbou. Když vytvoříte určitý obraz a přidáte k němu různou hudbu, je i scéna chápána rozdílně. Je to magie, jak se vše promění díky odlišné hudbě nebo zvuku. Vždy se snažím vytvářet velké napětí mezi divadelní akcí a zvukem. A to vše zkoumáme v Hey, Earth!

Jakou roli přisuzujete fantazii?

Má představení jsou jen nápovědou, nechávají prostor pro určité tajemství a snad vyvolávají zvědavost. Třeba jako když se díváte na abstraktní výtvarné dílo. Lidé mají obvykle rádi věci, kterým rozumí, ale pro mě je důležité vyvolávat u diváků otázky, aktivovat jejich představivost. Mám rád, když lidé odcházejí z představení a mají na něj různé názory. Jako kdyby viděli odlišná představení, jež umožňují odlišná čtení. Je v tom určitá krása a křehkost, která mě zajímá.

Je v představení něco z nového cirkusu?

V Hey, Earth! jsou prvky nového cirkusu, jež diváci znají, které jsou vzrušující. Ale také pracujeme s tím, aby diváci vnímali, že čas umí ubíhat pomalu a umožní vám nechat se vtáhnout do jiného druhu atmosféry. Prostě jen být.

Jak jste si vybíral účinkující?

V představení účinkuje osm performerů. Znáám je dlouho a nevybíral jsem je podle dovedností, ale spíše jako osobnosti, se kterými se cítím propojený, které mám rád, kde funguje komunikace. Obecně s takovými performery rád spolupracuji.

S Cirkem La Putyka dlouhodobě spolupracujete jako choreograf. Byl to velký rozdíl, mít na starosti režii?

Jde o velice rozdílnou práci. Jako choreograf spolupracuji s režisérem, jsem členem tvůrčího týmu, dostanu za úkol vytvořit pohyb pro účinkující. Někaké nápady mohu předat, ale většina jich přichází od režiséra. Nejde o můj příběh a obsah, je to celé více pragmatické. Jako režisér mám mnohem větší odpovědnost. Celý tvůrčí proces vychází z mé hlavy, není to jen řízení tanečníků s nápady od někoho jiného.

A co hudba?

Hudbu složili Jan Balcar a Veronika Linhartová. Není hrána naživo, je nahraná, ale performeři v jednu chvíli zpívají, to mohu prozradit.

Co vás inspiruje?

V představení se odráží řada mých inspirací, třeba Trnka a jeho animace ruky a rebelie proti totalitě a manipulaci. Dále se inspiroji například Karlem Zemanem, postapokalyptickým seriálem Stanice 11 a různými knihami a filmy.

A co pro vás znamená celý proces zkoušení představení?

Vznik představení je vždy jedno velké neznámo a dobrodružství. Můžete mít na mysli mnoho věcí, představujete si toho hodně, ale nakonec fungují jen některé z původních nápadů. Má na to vliv spousta věcí. A není to pouze o mně, ale také o performerech. Tvoříme společně, hodně materiálu přichází od nich. Zkoušení i finální tvar vnímám jako společné dílo. 📦

HEY, EARTH!

An Interview with Director Thomas Steyaert

What elements are intertwined in the performance Hey, Earth!?

The performance intertwines theater, visual art, object manipulation, and new circus – these are the core elements. For me, it's a significant challenge to stay true to my theatrical language as a creator while integrating elements of the new circus. During the creation of this performance, I find it interesting how I open up an internal creative space. At the core, my works, as some people describe them, are experimental and geared towards a niche audience. So, it's a challenge for me to open up creatively in a way that doesn't frighten the audiences of Cirk La Putyka.

Are objects, then, an important part?

During rehearsals, we play a lot with objects, exploring their fragility, gravity, and balance. It carries the energy and language of the new circus. The stage of this performance is full of objects; we play with the relation between the objects and the performers and with the architecture of the space. We won't improvise in the performance; it will have a script, and the structure will be predefined because it involves a level of risk.

Why the title Hey, Earth! and where does the performance take place?

It's set in an undefined space, a dystopian fiction where people try to find meaning, to understand each other, and to comprehend their surroundings. They have various objects at their disposal, with which they construct and deconstruct the world around them. The scenography is thus made up of objects that the performers use to build the space around them, passing them to each other while searching for purpose, and relationality. The title Hey, Earth! is linked to this dystopia, to the

presence of humans on Earth and all the conflicts and struggles in search for beauty and consolation. Hey, Earth! could be seen in analogy to the inner movements of a society – movements that test, map and transform a specific existing structure in a specific moment of time, generating possibility for multiple readings, as well as recognition of basic human values and relational aspects.

What kind of spectacle should fans of Cirk La Putyka expect?

I'm interested in what "spectacle" means today. Usually, audiences are drawn to spectacles full of new circus elements – various skills and strengths, elements which are present in Hey, earth!. But I'm also interested in spectacle in a minimalist sense. Spectacle of silence or still images that maintain tension or excitement. How to create still images loaded with tension? How to create a context for that?

So Hey, Earth! will require focus from the audience?

My performances always require a very concentrated audience. That's why I find it disruptive when spectators arrive late. The relationship with music is also crucial for me. How to create a certain image, and when different layers of music are added, it leads to different interpretations of that image. It's almost magical how everything can change with different layers of music and sound. I always try to create a lot of tension between performative or theatrical action and sound. All of this is explored in Hey, Earth!.

What role do you assign to imagination?

My work is suggestive, leaving some mystery, and hopefully some curiosity. Maybe a bit like looking at an abstract painting. People usually like things they understand, but for me, it's important to create questions in the audience's minds, to activate their imagination. I like it when people leave my performance with different opinions, as if they've seen not the same, but different performances that offer various interpretations. There's a certain beauty and fragility in that, which is interesting to me.

Will the audience see something from the new circus?

In the performance, I use elements of the new circus. There will be a certain level of spectacle – the circus that the audience knows, with excitement – but there will also be a part with a slow pace, with the sense of time passing slowly that invites you to be drawn into a different kind of atmosphere. Simply being.

What about the performers? How do you choose them?

The performance features eight performers. I've known them for a long time, and I don't choose them based on their skills, but rather as people I feel connected with, people I like, where human communication works. I generally enjoy collaborating with such individuals.

You often collaborate with Cirk La Putyka as a choreographer. How is it different now that you're the director of the performance?

It's a very different job. As a choreographer, I work with the director, I'm part of the creative team, tasked with creating movement for the dancers on stage. I contribute some ideas, but most of them come from the director. It's not my story or content; it's more pragmatic. When I'm the director, the level of responsibility is much higher. The entire creative process comes from my head; it's not just directing dancers on stage with someone else's ideas.

And what about the music in Hey, Earth!?

The music is composed by Jan Balcar and Veronika Linhartova; it will be recorded, not live, but the performers will sing at one point, which I can reveal.

Do you have any sources of inspiration?

The performance reflects many of my inspirations – for example, Trnka and his animation of The Hand and rebellion against totalitarianism and manipulation. I'm also inspired by Karel Zeman, the post-apocalyptic series Station Eleven, and various books and movies.

What does the rehearsal process mean to you?

Creating a performance, its birth, is always a great unknown and a big adventure. You can have many things in mind, imagine many things, but some work, and some don't... There are always many influences at play. For me, the rehearsal process is one great adventure. And it's not just about me, but also about the performers. We create together, as a lot of material comes from them; it's almost like a cultural exchange.

I see the creation and the final performance as a collective work.